

12 март 2018 ел

№ 73

Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Ульяновка авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының «Ульяновка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, № 25-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасының 25.06.2013 ел, № 50-ЗРТ «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» Законы, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының «Ульяновка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Чирмешэн муниципаль районының Ульяновка авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының «Ульяновка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Ульяновка авыл жирлеге Советының 2012 елның 10 маендагы 32 номерлы карары (25.02.2013 ел, № 48, 14.08.2017 ел, № 58) үз көчен югалткан дип санарга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Интернет-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тоту Ульяновка авыл жирлеге башлыгына йөкләнә.

Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Ульяновка авыл жирлеге рәисе,
Совет Башлыгы

Шәмсетдинов С.З.

**Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының
“Ульяновка авыл жирлегә” муниципаль берәмлегендә
муниципаль хезмәт турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, № 25-ФЗ Федераль закон, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының «Ульяновка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә муниципаль хезмәт оештыру һәм үтү тәртибен һәм Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый хәлен билгели.

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Муниципаль хезмәт-гражданның һөнәри эшчәнлегә, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.1. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәт принципларга нигезләнгән:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлегә, аларның турыдан-туры гамәлдә булуы;
- 2) Россия Федерациясә дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керүе һәм аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәткә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә узуның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлегә һәм компетентлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегә турында мәгълүмат алу мөмкинлегә;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлегә, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;

9) үз вазыйфай бурычларын үтәмэгән яки тиешенчә үтәмэгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең җаваплылыгы;

10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш эшчәнлеге.

1.2. Муниципаль хезмәт өлкәсендә җирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1.2.1. Үз компетенциясе кысаларында муниципаль хезмәтнең җирле үзидарә органнары түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) муниципаль хезмәт белән идарә итү, муниципаль хезмәткәрләрнең статусын билгеләү һәм беркетү;

2) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәрен гамәлгә кую;;

3) муниципаль хезмәткә кабул итү һәм хезмәттән азат итү, хезмәткәрләрнең вазыйфай вәкаләтләрен билгеләү;

4) муниципаль хезмәткәрнең өстәмә хокукларын һәм гарантияләрен беркетү;

5) муниципаль хезмәткә керүчеләргә карата таләпләрне билгеләү;

6) муниципаль хезмәт үтүне оештыру: муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаларын, төркемнәрен (төрләрне) биләү сроклары, квалификация таләпләре, аттестация, бүләкләү чаралары;

7) гамәлдәге законнар нигезендә үзенә йөкләнгән бурычларны (вазыйфай гөнаһларны) үтәмэгән яки тиешенчә үтәмэгән өчен муниципаль хезмәткәрнең җаваплылыгын билгеләү.

1.2.2. Җирле үзидарә органнары муниципаль хезмәтнең үз карамагынан төшереп калдырылмаган һәм дәүләт хакимияте органнары карамагына кертелмәгән башка мәсьәләләрен карауга кабул итәргә хокуклы.

2. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-җирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, җирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча вазыйфаларның билгеләнгән даирәсендә төзелә торган вазыйфа.

2.1.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 1 нче кушымтасы нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2.1.3. Җирле үзидарә органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

Муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә::

- 1) муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең баш муниципаль вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы муниципаль вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән муниципаль вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече муниципаль вазыйфалары.

2.3. Муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфаларына квалификация таләпләре

2.3.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эш бирүче (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта - белгечлек, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

2.3.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә торган типик квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә. Вазыйфай бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфай Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай Инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

2.3.3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә::

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: югары һөнәри белем булу - югары, төп һәм әйдәп баручы төркем вазыйфалары; эшчәнлек юнәлешенә туры килә торган Урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына::

муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы кимендә биш ел;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре билгеләнми.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә әлегә статья максатларында тиешле вазыйфай төркемнәр һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

2.3.4. Муниципаль районнып дирле хакимияте башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгелене торган кандидатларга остеме талеплер белен идаре иту эшченлеге кименде биш ел булу билгелене. Идарэ эшчэнлеге астында элге өлештэ оешма житэкчесе, житэкче урынбасары, дүүлэт органы, Муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчэлэре житэкчелэре вазыйфаларында эшлэу аңлана. Жирле администрация башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгелэнэ торган кандидатларга өстэмэ талэплэр шулай ук муниципаль берэмлек уставы белэн билгелэнэргэ мөмкин. Муниципаль хезмэт стажын билгелэгэндэ шулай ук тиешле вазыйфаи төркемнэр һәм аларга тиңләштерелгән хэрби һәм хокук саклау хезмэте вазыйфаларында дүүлэт граждандан хезмэте вазыйфаларында эш стажы исәпкэ алына.

2.3.5. Белгеч яисэ магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел эчендэ муниципаль хезмэт стажына яисэ эйдэп баручы вазыйфаларны билэу өчен белгечлек буенча квалификация талэплэре - муниципаль хезмэт стажы яки белгечлек буенча бер ел эш стажы билгелэнэ.

2.4. Муниципаль вазыйфаларны гамэлгэ кую

Муниципаль хезмэт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белэн расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры нигезендэ жирлек башлыгы тэкдиме буенча жирлек Советы карары белэн билгелэнэ.

2.5. Муниципаль вазыйфаларны билэу

Жирле үзидарэ органнарында муниципаль хезмэт вазыйфалары конкурс яисэ билгелэнеше буенча алмаштырыла.

2.6. Муниципаль хезмэткэрлэрнең класс чиннары

2.6.1. Класс чиннары муниципаль хезмэткэрлэргэ бирелэ һәм муниципаль хезмэткэрлэрнең һөнэри эзерлеге дэрэжэсенен муниципаль хезмэт вазыйфаларын билэу өчен квалификация талэплэренэ туры килүен күрсэтэ.

2.6.2. Татарстан Республикасында муниципаль хезмэткэрлэргэ түбэндэге класс чиннары бирелэ:

муниципаль хезмэтнең югары вазыйфаларын билэүче-1, 2 яки 3 класслы гамэлдэге муниципаль киңэшче;

муниципаль хезмэтнең төп вазыйфаларын башкаручы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңэшче;

муниципаль хезмэтнең эйдэп баручы вазыйфаларын башкаручы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмэт Киңэшчесе;

муниципаль хезмэтнең өлкән вазыйфаларын билэүче-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмэт референты;

муниципаль хезмэтнең кече вазыйфаларын билэп торучы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмэт секретаре.

2.6.3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.7. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләр башка вазыйфаларга күчкәндә, муниципаль хезмәттән азат иткәндә аларны саклау тәртибе

2.7.1. Класслы чиннар, муниципаль хезмәткәрләргә алдагы класслы чинда билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә эзлекле рәвештә бирелә.

2.7.2. Класслы чин беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

2.7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы чин бирелә.

2.7.3.1. Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче сыйныф чины аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

2.7.3.2. Әлеге Нигезләмәнең 2.7.3.1 пункты нигезендә муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының чагыштырмасы кулланыла, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары, дипломатик ранглар, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте.

2.7.3.3. Әлеге Нигезләмәнең 2.7.3.2 өлешендә каралган вазыйфалар, класслы чиннар һәм квалификация разрядлары нисбәтен исәпкә алып, әлеге Нигезләмәнең 2.7.3.1 пункты нигезендә муниципаль хезмәтнең муниципаль хезмәткәренең класс чины булган федераль дәүләт граждан хезмәтенең, дипломатик рангның, хәрби яки махсус исемнен, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядынан түбәнрәк булган класс чины муниципаль хезмәтнең класс чины, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт граждан хезмәтенең муниципаль хезмәткәрендә булган класслы чины, дипломатик рангтан, хәрби яки махсус исемнән, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чиннан, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядынан ким булмаган, әмма ул биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә 1 класслы чиннан да артык булмаган класслы чин бирелә.

2.7.3.4. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинендә, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

2.7.4. Беренче класслы чин сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча бирелә.

2.7.5. 2 һәм 3 класс чинындагы муниципаль хезмәт секретаренең һәм референтының класс чиннарында булуның минималь вакыты - бер ел, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класс муниципаль киңәшче - ике ел, 2 һәм 3 класс чинының гамәлдәге муниципаль киңәшчесе - бер ел.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класс гамәлдәге муниципаль киңәшченең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннарын арттыру аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югарыдагы вазыйфаларына күчәргәндә яисә бүләкләү тәртибендә булырга мөмкин.

2.7.6. Бирелгән класслы чинада булу вакыты аны үзләштергән көннән исәпләнә.

2.7.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

2.7.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класс чинында муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чиныннан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

2.7.8. Муниципаль хезмәттәге аерым уңышлар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт үтү өчен 2.7.5 статьяда билгеләнгән вакыт беткәнче, әмма элегрәк бирелгән класслы чинда алты айдан да соңга калмыйча - муниципаль хезмәт вазыйфаларының элге төркемә туры килә торган чираттагы класслы чиннан да югары түгел.;

2) бер баскычка, биләгән вазыйфасы кәргән муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә - 1нче класслы, 3нче класслы класслы класс чины булган, әмма элге Нигезләмәнең 2.7.5 пунктында билгеләнгән вакыт үткәннән соң 3 класслы тиешле класслы чиндә муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген сакламыйча гына, бер баскычка югарырак.

2.7.9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләп куйганда, аның алдагы класслы чинында булу вакыты 2.7.5 статьяда билгеләнгән булса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркемә керүче муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәндә, ул элегрәк биләгән хезмәткә караганда, элге Нигезләмәнең 2.6 бүлегә нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларының элге төркеме өчен беренче булып торучы класс чины бирелә. Бу

очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы класслы чинда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

2.7.10. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмэт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

2.7.11. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча муниципаль берәмлек уставы яисә башка муниципаль хокукый акт белән жирле үзидарә органы һәм (яисә) вазыйфай заты тарафыннан бирелә.

2.7.12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлегенә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2.7.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында карар, әлегә Нигезләмәнең 2.7.7 пунктындагы икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханын үткәргәннән соң;

2) класслы чин бирү турында тәкъдим кертелгән көннән алып, барлык кирәкле документлар белән жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затына класслы чин бирелгәндә - квалификация имтиханыннан башка класслы чин бирелгәндә.

2.7.14. Муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә, муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

2.7.15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм муниципаль хезмәткәрнең хезмәт кенәгәсенә кертелә.

2.8. Муниципаль хезмәттә класс чинын саклап калу һәм аннан мөхрүм итү

2.8.1. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

2.8.2. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

2.8.3. Бирелгән класслы чиннан мөхрүм итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

3. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ХОКУКЫЙ ХӘЛЕ (СТАТУСЫ)

3.1. Муниципаль хезмәткәрләр

3.1.1. Муниципаль хезмәткәргә-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләнгән торган акчалата бүләк өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждандан.

3.1.2. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзгәртелгән белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

3.1.3. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләренң сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәмин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

3.2. Муниципаль хезмәткәр хокуклары

3.2.1. Муниципаль хезмәткәр хокуклары:

1) муниципаль хезмәтнең биләнгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу.;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәмин итү;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт) нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнгән торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен.;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;

8) шәхси мәгълүматларын яклау;

9) Үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү.;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукын да керттеп, берләшмә;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә керттеп, аларны бозу очрақлары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәмин итү.

3.2.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкача каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарурга хокуклары.

3.3. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, муниципаль берәмлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;;

2) вазыйфай инструкция нигезендә вазыйфай бурычларны үтәргә;

3) вазыйфай бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфай инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә.

5) вазыйфай бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) федераль законнар тарафыннан сакланыла торган дәүләт һәм башка серләргә тәшкит итүче белешмәләргә, шулай ук вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылуы белешмәләргә таратырга.

7) дәүләт һәм муниципаль милеккә, шул исәптән аңа вазыйфай бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәткә сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзә һәм гаилә әгъзалары турында белешмәләргә тапшырырга;

9) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгы алу турында яллаучы (эш бирүчегә) вәкиленә чит ил гражданлыгы алган көндә чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә үтәргә, йөкләмәләргә үтәргә, тыюларны бозмаска;;

11) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган вазыйфай бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәр әлегә йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алган очракта, муниципаль хезмәткәр әлегә йөкләмәнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлегә йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган житәкчегә тапшырырга тиеш. Әлегә йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

3.4. Муниципаль хезмэт белән бэйле чикләүләр

3.4.1. Граждан муниципаль хезмәткә, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткә түбәндәге очракта кабул ителә алмый:

1) аны закон көченә кергән суд карары белән эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшкә сәләтсез дип тану;

2) аны законлы көченә кергән суд карары буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту.

3) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләргә тәшкит итүче белешмәләргә керүне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждан дәүләт вазыйфасын биләүгә дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча мондый белешмәләргә куллануга бэйле булса;

4) медицина оешмасы бәяләмәсә белән расланган һәм муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулаучы авыру булу;

5) жирле муниципаль берәмлекне житәкли торган башлык белән якин туганлык яки үзлекләре булса (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлы-әнеле, апалы-сәңелле, шулай ук бертуган апалы-сәңелле, ата-аналар, ир белән хатын һәм балалар), әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга яки әлегә вазыйфаи затка контрольлек итүгә бэйле булса, яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү берсенәң турыдан-туры буйсынуга яки муниципаль хезмәткәрләр белән контрольдә тотылуына бэйле булса;

6) Россия Федерациясә гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә Россия Федерациясә гражданының чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясә гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

7) муниципаль хезмәткәр чит ил гражданы булган Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булган очрактан тыш, чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яки белә торып ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, 2008 елның 25 декабрәндә 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда (алга таба - «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләр яки муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс булмаган яки тулы булмаган белешмәләр тапшырмау;

9.1) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган мәгълүматларны тапшырмау.

10) чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, законлы нигезләр булмаса, чакыру комиссиясә бәяләмәсә нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә карата Россия Федерациясенәң тиешле

субъектының чакыру комиссиясенә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 10 ел эчендә, ә әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакыру комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмәгә граждан шикаяте буенча Россия Федерациясе тиешле субъектының чакыру комиссиясе карары судка шикаять бирелде., - суд карары законлы көченә кәргән көннән соң 10 ел эчендә әлегә Бәяләмәне һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакыру комиссиясе карарын чыгарганда гражданның әлегә бәяләмәгә шикаяте буенча хокуклары бозылмады дип танылды.

3.4.2. Граждан контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр якын туганлык яки үзлекләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалары, бертуган апалары, шулай ук бертуганнары, апалары, ата-аналары, ир белән хатын һәм балаларының балалары) очрагында контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын били алмый.

3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән яшь чиге - 65 яшькә житкәннән соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

3.5. Муниципаль хезмәткәрнең керемнәр, милек һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълүмат

3.5.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва итүче гражданның әлегә вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

3.5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш.

3.5.3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту 2008 елның 25 декабрәндәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Дөүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3.5.4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлегә статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм

башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

3.5.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милкә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яки башка иҗтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына иганә (взнослар) жыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милкә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рөхсәт ителми.

3.5.6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда кулланды гәепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

3.5.7. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып санала.

3.5.8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгьвалаучы гражданнар тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу, аларның «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларын үтәүләре Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3.5.9. Закон тарафыннан саклана торган банк, салым яки башка серне тәшкил итүче мәгълүматлар тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгьва итүче гражданнарга карата оператив-эзләү чаралары үткәрү турында хокук саклау органнарына запрослар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр исемлегенә кертелгән гражданнарга карата оператив-эзләү чаралары үткәрү турында хокук саклау органнарына запрослар, муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатләрәндә Россия Федерациясе субъектларының иң югары вазыйфаи затлары (Россия Федерациясе субъектлары дөүләт хакимиятенә югары башкарма органнары җитәкчеләре) тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә җибәрелә.

3.5.10. Контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дөгьва итүче гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук үз ирләренә (ирләренә) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр Татарстан Республикасы Президентына Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә тапшыралар.

Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яки) муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә торган тәртиптә массакуләм мәгълүмат чараларын бастырып чыгару өчен бирелә.

Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Федераль закон нигезендә тапшырыла торган белешмәләренә дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфай заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Әлеге статьяның 10 өлеше нигезендә гамәлгә ашырылган тикшерү нәтижәсендә әлеге Федераль закон, 2012 елның 3 декабрәдә «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вазыйфаларын, чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын үтәмәгән очракта, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларга ия булуны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләренә сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга», Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфай заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аның жирле үзидарә органына башка дисциплинар жәза куллануы турында гариза белән мәрәжәгать итә., вәкаләтле вәкил тиешле карар кабул итәргә, яки судка мәрәжәгать итәргә тиеш.

3.5.1.11. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат бирү

1. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы гражданин булган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге сайтлар һәм (яки) сайтларның адреслары турында мәгълүматлар, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматлар яллаучы вәкиленә тапшырыла:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы гражданин-муниципаль хезмәткә кергән ел алдыннан өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат урнаштыру очрактарыннан тыш.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданны тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге Нигезләмәнең 1 өлешендә

күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча бирелә.

3. Яллаучы вәкиле карары буенча, ул вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачылар һәм «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган һәркем өчен мөмкин булган мөгълүматны эшкәртәләр, шулай ук әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерәләр.

3.6. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

3.6.1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйлә рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;

а) Россия Федерациясә дәүләт вазыйфасына йә Россия Федерациясә субъекты дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) эшкуарлык эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгылләнәргә, коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш) яки башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларының, күчемсез милек милек милекчеләр ширкәтенә гомуми жыельышында (конференцияләрдә) катнашырга; ; күрсәтелгән коммерцияле булмаган оешмалар (сәяси партиядән тыш) белән идарә итүдә бердәм башкарма орган буларак катнашу яисә аларның коллегиаль идарә органнары составына (эш бирүче) вәкиле рәхсәте белән, федераль законнарда каралган очрактардан тыш, һәм оешма белән идарә итүдә катнашу, жирле үзидарә органы исемненнән Россия Федерациясә законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган очрактардан тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиле рәхсәте белән керә.;

3) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган яисә аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган өченчә затлар эшләре буенча жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә вәкил булырга.;

4) вазыйфаи хәлгә бәйлә рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә алырга. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче жирле үзидарә органына, Россия Федерациясә Граждан кодексы белән билгеләнгән очрактардан тыш, тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйлә рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясә норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук дәүләт хакимияте органнары һәм чит дәүләтләрнең жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциячел булмаган оешмалары белән үзара килешүләре буенча үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, барырга.;

6) вазыйфай бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

8) эгәр бу вазыйфага кермәсә, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, ачыктан-ачык әйтүләргә, фикерләргә һәм бәяләүләргә юл куярга.;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка бүләкләрне, Мактаулы һәм махсус исемнәр (фәнни) чит дәүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш), эгәр аның вазыйфай вазыйфаларына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә, кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифай нигезләмә өстенлекләреннән файдаланырга;

11) үз вазыйфаларын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатләрендә файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында мөнәсәбәтне гавами белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә.;

13) хезмәт бәхәсләрен жайга салу максатларында вазыйфай бурычларны үтәүне туктату;

14) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр һәм күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.;

15) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтеннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән, эгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, шөгыйльләнергә.

3.6.2. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә хокуклы түгел. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар

хисабына гына финанслана алмый, эгэр Россия Федерациясенен халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, эгэр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3.6.3. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешма яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

3.6.4. Россия Федерациясенен норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, хезмәт шартнамәсе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамәсе шартларында, әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына керсә, граждан-хокукый шартнамәсе шартларында эшне башкарырга хокуклы түгел., муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, ул Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә бирелә.

3.7. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу

3.7.1. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән «мәнфәгатьләр конфликты» төшенчәсе кулланыла.

3.7.2. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән «шәхси кызыксыну» төшенчәсе кулланыла.

3.7.3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яки хезмәт хәлен үзгәрткәндә, аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфай (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килүгә сәбәп булган файдадан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

3.7.4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерергә мөмкин булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

3.7.5. Мәнфәгатьләр конфликтын яклаучы муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу чараларын кабул итү

муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

3.7.6. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликттына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган эш бирүче (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

3.7.7. Ул үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмауга яки жайга салуга китерә яки китерә ала торган, яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән азат ителүенә китерә торган хокук бозу булып тора.

3.7.8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне тәмин итү һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу өчен әлеге кодекс һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнә торган тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин (алга таба - әлеге статьяда-Комиссия).

3.7.9. Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты белән даими рәвештә төзелә.

Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм персонал составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

3.7.10. Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле һәм (яки) аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез экспертлар-белгечләр сыйфатында персонал мәгълүматларны күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

3.7.11. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителгән карарларга йогынты ясыя алырлык мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге булмаслык итеп формалаштырыла.

3.8. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

3.8.1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга;
2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

- 5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;
- 6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;
- 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләренә мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
- 8) милләтара һәм профессиональара татулыкка ярдәм итәргә;
- 9) муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

3.8.2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очрақларына юл куймаска тиеш.

4. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘ КЕРҮ ТӘРТИБЕ, АНЫ ҮТҮ ҺӘМ ТУКТАТУ

4.1. Муниципаль хезмәткә керү

4.1.1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, әлегә Нигезләмәненә 4.3 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында күрсәтелгән гражданнар керергә хокуклы.

4.1.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда женесе, расасы, милләте, чыгышы, мөлкәте һәм вазыйфаи хәле, яшәү урыны, дингә карата мөнәсәбәт, инанулар, жәмәгать берләшмәләренә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

4.1.3. Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

- 1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;
- 2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;
- 3) паспорт;
- 4) хезмәт кенәгәсе, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;
- 5) Мәгариф турында документ;
- 6) Мәжбүри пенсия иминиятенә иминият таныклыгы, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;
- 7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;
- 8) хәрби исәпкә алу документлары - хәрби бурычлылар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;
- 9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулык итүче авыруларның булмавы турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) муниципаль хезмәт турында Федераль законның 15.1 статьясында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

4.1.4. Граждан элге закон нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә бирелә торган белешмәләргә тикшерүгә өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

4.1.5. Элге Нигезләмәнең 4.1.4 өлешендә каралган тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

4.1.6. Граждан муниципаль хезмәткә керү хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.1.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.

4.1.8. Эшкә алуучы вәкиле (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт килешүенең яклары булып тора.

4.1.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә конкурс

4.2.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзелүгә конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачыларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

4.2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукый акт белән билгеләнә. Конкурсны үткәрү тәртибе аның шартларын, аны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләргә, шулай ук хезмәт килешүе проектын конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе эгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнә.

4.2.3. Эш бирүче вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләргә буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели. 4.2. Конкурс на замещение должности муниципальной службы

4.3. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

4.3.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөкле хатын-кызлар;
- 4) йөклелек һәм бала табу буенча отпускта яисә бала карау буенча отпускта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;
- 5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

4.3.2. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тарафыннан түбәндәге карарларның берсе кабул ителә:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервына вазыйфаи үсеш тәртибендә кертүгә тәкъдим ителә;
- 3) квалификация күтәрү шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны арттыру турында, ә кирәк очракта аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4.3.3. Аттестация нәтижәләре буенча эш бирүче вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында киметү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында Карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

4.3.4. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында киметелгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнан соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада киметү рөхсәт ителми.

4.3.5. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

4.3.6. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хокукий акт белән муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы

кодексына 4 нче кушымта нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә раслана.

4.4. Хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр муниципаль хезмәткәрләр белән

4.4.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрден тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшыкә ирешү;;
2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә Россия Федерациясе гражданының чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;;

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

4.4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшыкә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

5. ЭШ (ХЕЗМӘТ) ҺӘМ ЯЛ ВАКЫТЫ

5.1. Эш (хезмәт) вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

5.2. Муниципаль хезмәткәр ялы

5.2.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап калып, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

5.2.2. Еллык төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.

5.2.3. Ел саен түләүле өстәмә отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшлэгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм әлеге кодекста каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Ел саен үткәрелә торган төп түләүле отпуск һәм тиешле еллар

эшлэгән өчен ел саен түләнә торган өстәмә отпускның гомуми озынлыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә. Хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган башка очрақларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшлэгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлыгынан тыш бирелә.

5.2.4. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнә торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) белән килешенеп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы отпуск өлеше бирелергә мөмкин.

5.2.5. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

5.2.6. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрақларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

6. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘР ХЕЗМӘТЕНӘ ТҮЛӘҮ. Гарантияләр, МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРГӘ БИРЕЛӘ ТОРГАН ДОКУМЕНТЛАР. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ СТАЖЫ

6.1. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

6.1.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфай оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

6.1.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр.;

- 4) айлык акчалата бүләкләү;

- 5) сыйныф чины өчен айлык өстәмә;

- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

- 7) матди ярдәм.

6.1.3. Муниципаль хокукый актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләргә билгеләү каралырга мөмкин:

- 1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшлэгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;

- 2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү,

югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында аларны визалау (юридик эш өчен өстәмә)кергән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;;

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

4)Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә.

6.1.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен вазыйфаи окладка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә айлык өстәмә билгеләнә.

6.1.5. Жирлекнең жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хақы күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

6.2.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнгән торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәмин итү.;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, эмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

6.2.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

6.2.3. Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

6.3. Жирле үзидарэ органнарын бетерү һәм үзгәртеп корганда муниципаль хезмәткәргә гарантияләр

Жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

6.4. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү

6.4.1. Татарстан Республикасында жирле үзидарэ органнарында, муниципаль органнарда (алга таба - жирле үзидарэ органнары) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләр, әлеге статьяның 1.1, 1.2, 2 һәм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләренә исәпкә алып, тиешле еллар эшләгән өчен Татарстан Республикасы кодексы (алга таба - тиешле еллар эшләгән өчен пенсия) нигезендә, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы.:

1) муниципаль хезмәт стажы кимендә 15 ел булу;

2) әлеге статьяның 2.1 өлеше нигезендә кодекста күрсәтелгән вазыйфаларда, шулай ук башка вазыйфаларда 10 елдан да ким булмаган эш (хезмәт) стажы булу (хезмәт).;

3) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең соңгы биләгән вазыйфасыннан азат итү һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат итү каралган нигезләр буенча:

а) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенәң 1 һәм 3 пунктлары (муниципаль хезмәткәрне судның эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә сәләтле карары белән танылган очракта) ;

б) Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 83 статьясындагы беренче өлешенәң 1 - 3, 5 һәм 7 пунктлары (дәүләт хезмәтенә күчерү яисә сайлау эшенә (вазыйфасына) күчү очрагында), 77 статьясындагы беренче өлешенәң 7-9 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенәң 1 - 3 пунктлары, 83 статьясындагы беренче өлешенәң 2, 5 һәм 7 пунктлары белән.

1.1. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенәң 1 пункттында, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләре вакыты тәмамлануга бәйле рәвештә, аның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен, муниципаль хезмәткәр биләгән вазыйфасы гамәлгә куелган вазыйфаи затның вәкаләтләре чоры тәмамлануга бәйле рәвештә, хезмәт шартнамәсе вакыты чыккан очрактардан тыш), 77 статьясындагы беренче өлешенәң 3 һәм 7 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенәң 3 пункты нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы, әгәр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгән мизгелгә алар «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият

пенсиясен алу хокукын бирэ торган яшькә житсэләр, йә аларга вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгән, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән очраклардан тыш.

1.2. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункты, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункты, 1, 2 пунктлары белән (муниципаль хезмәткәрнең билгеләнгән вәкаләтләре бетүгә бәйле рәвештә, хезмәт шартнамәсе срогы чыккан очраклардан тыш), Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (муниципаль хезмәткәрне эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә яраксыз дип танылган очракта), "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункты, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында", вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэмин итү өчен муниципаль вазыйфаны биләгән (муниципаль хезмәткәр биләгән вазыйфасы гамәлгә куелган), Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 77 статьясындагы беренче өлешенең 3 һәм 7 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пункты) эштән азат ителгән вакытка картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә хокук алуга карамастан, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы.

2. Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтеннән эштән киткәндә 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын биләгән «житәкче» яисә «ярдәмче (киңәшче)» категориясе бетүгә бәйле рәвештә, вакытлы хезмәт контрактының гамәлдә булу срогы чыккан очраклардан тыш), 33 статьяның 1 өлешендәге 3 һәм 7 пунктларында, Федераль законның 37 статьясындагы 1 өлешенең «б» пунктчасында, яше тулганчы, яше тулганчы, яше тулганчы,, буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирэ торган йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгәндә, әлеге Законның 32 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктсында күрсәтелгән вазыйфаларда, шулай ук әлеге статьяның 2.1 өлеше нигезендә башка вазыйфаларда 15 елдан да ким булмаган эш (хезмәт) стажы булган очракта, тиешле еллар эшләгән өчен пенсиягә хокуклы.

1. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пунктсында, 2 өлешендә күрсәтелгән Эш (хезмәт) стажына, әлеге Кодекстың 29 статьясындагы 2 өлешенең 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, «а» - «д», «ж» һәм «з» пунктчаларында күрсәтелгән вазыйфаларда, әлеге чорлар турыдан-туры элек булган һәм (яисә) турыдан-туры эшкә (хезмәткә) туры килгән вазыйфаларда, әлеге Кодекстың 29 статьясындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында, 3 пунктының «е» пунктчаларында күрсәтелгән вазыйфаларда әлеге кодекстың 29 статьясындагы 2 өлеше. Бу чакта әлеге Кодекстың 29 статьясындагы 2 өлешенең 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, «а» - «д», «ж» һәм «з» пунктчаларында күрсәтелгән вазыйфаларда, әлеге Кодекстың 29 статьясындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында күрсәтелгән вазыйфаларда (хезмәт итү) эзлекле алмаштырыла торган, әлеге Кодекстың 29 статьясындагы 2 өлешенең 3 пунктының «е» пунктчасында күрсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) чоры исәпкә алына.

3. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирэ торган яшькә житкәч йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясен яки инвалидлык буенча иминият пенсиясен билгеләгәндә билгеләнә. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

4. Муниципаль хезмэт стажы 15 ел булган очракта муниципаль хезмэткэрлэргә тиешле еллар эшлэгән өчен Пенсия муниципаль хезмэткэрнең айлык акчалата керемнең 20 проценты күләмендә билгеләнә. Муниципаль хезмэт стажының һәр тулы елы өчен 15 елдан артык эшлэгән өчен пенсия айлык акчаның 3 процентына арта. Шулу вакытта тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмэткэрнең айлык акчалата керемнең 50 процентыннан артмаска тиеш.

4.1. Тиешле еллар эшлэгән өчен әлеге статьяның 4 өлеше нигезендә билгеләнгән пенсия күләме «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлеше нигезендә билгеләнгән картлык буенча иминият пенсиясенә беркетелгән түләүдән артмаган очракта, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия картлык буенча иминият пенсиясенә күрсәтелгән беркетелгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

6.4.2. Муниципаль хезмэткэрнең тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен билгеләү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән муниципаль хезмэт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмэткэрнең тиешле елларны эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмэткэрнең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлэгән өчен дәүләт пенсиясенәң максималь күләменнән артмаска тиеш.

Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләмен исәпләгәндә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенәң тиешле вазыйфасы буенча (әгәр вазыйфаи оклад максималь һәм минималь әһәмияткә ия булса) вазыйфаи окладның максималь күләме кулланыла, ә стажның озынлыгы һәм айлык түләүләр муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен билгеләгәндә муниципаль хезмэткэргә билгеләнгән шундый ук мәгънәдә исәпкә алына.

6.4.3. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме, муниципаль хезмэт туктатылган көндә яисә аларга картлык буенча хезмэт пенсиясен алу хокукын бирә торган яшькә житкән көндә биләнә торган муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча айлык акчалата керемнән яки муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткән затның теләге белән исәпләнә.

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү сорап мөрәжәгать иткән вакытта муниципаль хезмәтнең күрсәтелгән вазыйфаларын юкка чыгарган очракта, акчалата керем күләме шулу ук яисә аңа тинләштерелгән муниципаль хезмэт вазыйфалары буенча билгеләнә. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының тәңгәллегә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының тәңгәллеген билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

6.4.4. Айлык акчалата керем составына, аннан чыгып, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, вазыйфаи оклад һәм тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә, муниципаль хезмәтнең аерым шартлары, сыйныф чины өчен, профильгә гыйльми дәрәжә өчен кертелә. Шулу вакытта муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә муниципаль хезмэткэр эштән азат ителгән көнгә кадәр алты айдан да иртәрәк билгеләнмәгән күләмдә кертелә.

Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен исәпләгәндә әлеге өлеш нигезендә исәпкә алына торган айлык түләүләр, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча фактта алу шарты белән, айлык акчалата керем составына кертелә.

6.4.5. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү гражданин гаризасы буенча, шул исәптән әлеге статьяның 6.4.1 өлеше нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу хокукына ия электрон документ формасында бирелгән гариза буенча башкарыла.

6.4.6. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага кушымта итеп бирелә:

1) паспорт яки шәхесне таныклаучы башка документ күчермәсе, яше, яшәү урыны, гражданлыкка караган булу;

2) хезмәт кенәгәсенә күчермәсе, шулай ук кирәк булганда, муниципаль хезмәт стажын раслый торган һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 30 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре;

3) тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән затның вазыйфай оклады һәм айлык түләүләр күләме, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә билгеләү датасы булырга тиешле муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфасы буенча айлык акчалата эчтәлеге күләме турында белешмә.

Әлеге документларның күчермәләре белән бергә әлеге өлешнең 1-3 пунктларында аларның төп нөсхәләре тапшырыла, документларны кабул иткәндә алар күчермәләре белән аерыла һәм мөрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

6.4.7. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия түләү тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча башкарыла. Пенсия яшәү урынын алыштырганда, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү, аны китерүне дә кертеп, аның яңа яшәү урыны яки яшәү урыны буенча, пенсия эше һәм теркәлү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы территориясеннән читкә даими яшәү урынына чыгучы (киткән) затларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

6.4.8. Тиешле еллар эшлэгән өчен Пенсия гариза биргән көннән, шул исәптән электрон документ формасында, ләкин муниципаль хезмәт вазыйфасыннан яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасыннан яисә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасыннан яисә федераль дәүләт хезмәте вазыйфасыннан азат ителгән көннән соң килүче көннән дә соңга калмыйча билгеләнә һәм түләнә., әлеге статьяның 3 өлешендә каралган.

6.4.9. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләнгән зат әлеге статьяның 14 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаны биләгән очракта, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия түләү күрсәтелгән вазыйфаларның берсен биләгән көннән туктатыла. Әлеге затларны әлеге вазыйфалардан азат иткәннән соң, аларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия элеккеге шартларда йә аларның электрон документ формасында бирелгән гаризасы буенча яңадан торгызыла, пенсия Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең соңгы вазыйфасы буенча Кодекс нигезендә яңадан.

6.4.10. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияне индексацияләү (өстәмә арттыру) әлеге статьяның 4 өлеше кагыйдәләре буенча исәпләп чыгарылган тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләмен арттыру юлы белән муниципаль хезмәткәрләренң вазыйфай окладларын үзәкләштерелгән тәртиптә арттырганда, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча вазыйфай окладларын арттыру индексына башкарыла.

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләмен янадан исәпләү (корректировкалау) пенсионер гаризасы буенча, шул исәптән электрон документ формасында, кодекс нигезендә, муниципаль хезмәт стажының билгеләнгән тәртиптә озынлыгын үзгәрткәндә башкарыла. Бу очракта пенсия күләмен янадан исәпләү пенсионер гаризасы кабул ителгән айдан соң килүче айның беренче числосыннан башкарыла. Гариза аларга мондый янадан исәпләү өчен кирәкле документларны бер үк вакытта тапшыру шарты белән кабул ителә.

6.4.11. Әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия һәм дәүләт граждан хезмәткәренә тиешле еллар эшлэгән өчен Пенсия, башка нигезләр буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын яисә Татарстан Республикасында муниципаль вазыйфаларны биләгән затлар пенсиясенә ай саен өстәмә (гомерлек) Матди тәэмин ителеш, инвалидлык буенча пенсия (инвалидлык буенча иминият пенсиясеннән тыш), инвалидлык буенча пенсия (инвалидлык буенча иминият пенсиясеннән тыш) бер үк вакытта, федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, Россия Федерациясенә башка субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенә башка субъектлары законнары, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә билгеләнә һәм финанслана торган картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә айлык башка өстәмә, кодекс нигезендә тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия яисә аның теләге буенча башка түләү түләнә.

6.4.12. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияләренә билгеләү, янадан исәпләү һәм түләү, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү һәм түләүне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан башкарыла.

6.4.13. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияне түләү, аны кайтару, пенсиядән тотып калу, әгәр муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында башкасы каралмаган булса, хезмәт пенсиясеннән түләү, илтеп житкөрү һәм тотып калу өчен каралган тәртиптә башкарыла.

6.4.14. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать итү, пенсия күләмен билгеләү һәм янадан исәпләү, пенсияне түләү, Пенсия документациясен алып бару, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү һәм түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

6.4.15. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле, шул исәптән аны муниципаль хезмәттән азат иткәннән соң килеп туган очракта, вафат булган гаилә әгъзалары федераль законнар белән билгеләнә торган тәртиптә туендыручысын югалткан очракта пенсия алу хокукына ия.

6.5. Муниципаль хезмэт стажы

6.5.1. Муниципаль хезмэт стажына (гомуми озынлыгы) даими (штат) нигезендә эш чоры кертелә:

1) муниципаль хезмэт вазыйфалары (муниципаль хезмэт вазыйфалары). Бу чакта 2006 елның 1 гыйнварыннан Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, ә аны раслаганчы - Татарстан Республикасында муниципаль хезмэтнең муниципаль вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләр чоры кертелә.;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) әлеге статьяның 2 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәрләрдә, поселокларда һәм авыл советларында һәм аларның башкарма комитетларында, шул исәптән сайлау комиссияләрендә, даими нигездә, вазыйфаларда, халык депутатларының һәм аларның Башкарма комитетларының, шул исәптән сайланма, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләр (хезмәт итү) вакыты федераль законнар нигезендә тиешле еллар эшләр өчен пенсия алу хокукын бирер торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә исәпкә алына;

5) хәрби хезмәт, эчке эшләр органнарында, янгынга каршы дәүләт хезмәтендә, жинаять-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга тиешле еллар эшләр өчен пенсия билгеләр өчен тиешле еллар эшләр өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпләнгән хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларда) ;

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфалар исемлеген нигезендә билгеләнә торган федераль салым полициясе органнары һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контрольдә тоту органнары хезмәткәрләренә вазыйфалары;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләренә вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;

9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) һөнәр берлеген органына сайланган (сайланган) хезмәткәрләр биләгән вазыйфаларны да кертә, дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфалардан азат ителгән хезмәткәрләр биләгән вазыйфалар;;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфалары, сайлау вазыйфалары:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук парткомнарда, предприятиеләрдә, оешмаларда 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетлары хокуклары булган оешмаларда;

б) республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр;

11) Татарстан Республикасы районнарында һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлгеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре җитәкчеләре, белгечләре вазыйфалары (2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 мартына кадәр);

12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфаларда.

6.5.2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларын биләү чорлары түбәндәге тәртиптә муниципаль хезмәт стажына кертелә:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган дәүләт хезмәте вазыйфаларында, шулай ук күрсәтелгән реестрны раслаганнан соң Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарындагы вазыйфаларда, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертү очраklarында эшләү (хезмәт итү) чоры;

2) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслаганчы, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт вазыйфаларының яисә дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертү очраklarында, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының реестрын раслаганчы, эш чорлары (хезмәт) 1995 елның 26 маеннан;

3) җитәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны 1995 елның 26 маена кадәр биләү чорлары:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) Контроль комитеты һәм аның аппараты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның Аппаратында;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, башка дәүләт идарәсе органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында) Татарстан Республикасы Президенты билгели торган исемлек буенча Татарстан Республикасы Президенты;

д) Татарстан Республикасы вәкилләкләре;

е) дәүләт хакимияте һәм идарәнең жирле органнары (район, шәһәр, район һәм шәһәр Советлары, халык депутатлары советларында, районнар, республика эһәмиятендәге шәһәрләр, районнар һәм шәһәрләр администрацияләре) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчеләге Комитеты;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) җитәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары;

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССР Югары Советы) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район, шәһәр, шәһәр, Поселок, авыл советлары һәм аларның аппаратлары;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, район, шәһәр һәм шәһәрләрнең башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары халык депутатлары;

в) Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеләнә торган исемлек буенча Татарстан АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыклары һәм ведомстволарында.

6.5.3. Муниципаль хезмәт стажына әлегә кодекс нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар кертелә.

6.5.4. Муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган тиешле еллар эшләгән өчен ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, кодекста һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләргә билгеләү өчен, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына), «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә (исәпкә алына).

6.6. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

6.6.1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, чакырылыш буенча гражданның хәрби хезмәттә урнашу вакытыннан тыш, календарь тәртибендә башкарыла, ул ике эш көне эчендә хәрби хезмәтнең бер көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә хезмәт (эшләр) чоры суммалаша.

6.6.2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ булып билгеләнгән үрнәктәге хезмәт кенәгәсе тора.

6.6.3. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелгән тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дәрәжә булмаган яки төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракта, әлегә стаж шушы стажга кертелгән вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслаучы вазыйфаларны билгеләү һәм вазыйфадан азат итү турындагы документларның күчәрмәләрен кушып бирелгән белешмәләр нигезендә раслана.

6.6.4. Хәрби хезмәт, аңа тиңләштерелгән башка хезмәт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренә хезмәт итү чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчеләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар, хезмәттәге исемлекләр белән раслана ала.

6.6.5. Тиешле очрактарда әлеге Нигезләмәнең 6.5 статьясында каралган вазыйфаларда хезмәт итү (эш) чорларын раслау өчен хокукый актларның күчermәләре яисә вазыйфага билгеләп кую яисә вазыйфадан азат итү турында алардан өземтәләр тапшырылырга мөмкин.

6.6.6. Муниципаль хезмәт стажы, тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә өстәмәләр билгеләү, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә отпускның дәвамлылыгын билгеләү, хезмәттәге югары казанышлар өчен бүләкләү күләме муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торучы жирле үзидарә органы акты белән билгеләнә. Әлеге комиссия жирле үзидарә органының хокукый акты белән төзелә.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе турында Нигезләмә Жирле үзидарә органы тарафыннан раслана.

6.6.7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан әлеге кодекс нигезендә билгеләнгән тәртиптә тапшырылган документлар нигезендә билгеләнә.

7. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕ БҮЛӘКЛӘҮ. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ДИСЦИПЛИНАР ҖАВАПЛЫЛЫГЫ

7.1. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

7.1.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтиҗәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

7.1.2. Бүләкләүләргә куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

7.2. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

7.2.1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

7.2.2. Дисциплинар жинаятыккэ юл куйган муниципаль хезмэткэр, аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьэләне хэл итүгэ кадэр, акчалата эчтэлеген саклап, вазыйфай бурычларны үтөүдөн читлэштерелергэ мөмкин. Муниципаль хезмэткэрне вазыйфай бурычларны үтөүдөн читлэштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

7.2.3. Дисциплинар түлөтүлэрне куллану һәм төшерү тәртибе хезмэт законнары белән билгеләнә.

7.3. Коррупциягэ каршы тору максатларында билгеләнгән чикләүлэрне һәм тыюларны, конфликтларны булдырмау һәм жайга салу турында таләплэрне, бурычларны үтәмәгән өчен түлөтүлэр һәм мәнфэгатьлэр каршылыгын жайга салу

7.3.1. Муниципаль хезмэткэрлэргэ мәнфэгатьлэр конфликттын булдырмау яисә жайга салу турында чикләүлэрне һәм тыюларны, таләплэрне үтәмәгән һәм коррупциягэ каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законда, «коррупциягэ каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлегә Нигезләмәнең 7.2 статьясында каралган түлөтүлэр йөкләнә.

7.3.2. Муниципаль хезмэткэр әлегә Нигезләмәнең 3.5 һәм 3.6 статьяларында каралган хокук бозу очрактарында ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмэттән азат ителергэ тиеш.

7.3.3. Әлегә Нигезләмәнең 3.5, 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түлөтүлэр яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан кулланыла:

1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад (алга таба-хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе);

2) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягэ жибәрелгән очракта, муниципаль хезмэткэрлэрнең хезмэт тәртибе таләплэрен үтәү һәм мәнфэгатьлэр конфликттын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнэре;

3) муниципаль хезмэткэр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

7.3.4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткөрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дөүлэт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфай затлары;

2) сәяси партиялэрнең төбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән төбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партиялэр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

7.3.5. Аноним хэбэрлэр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмэте бүлекчэсе тарафыннан тикшерү үткэрү өчен нигез була алмый.

7.3.6. Тикшерү үткэргәнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмэте подразделениесе муниципаль хезмэткөрдән язма рэвештә аңлатуны таләп итэргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмэткөрлэргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмэткөрлэргә аңлатма бирмәү тикшерү үткэрү өчен киртә түгел.

7.3.7. Муниципаль хезмэткөрлэргә әлеге Нигезләмәнең 3.6.2.3 яки 3.6.3.1 статьясындагы 3.6.3.1 өлешендә каралган хокук бозуларны кылган очракта, тикшерү нәтижэләре турында доклад, муниципаль хезмэткөрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмэте бүлекчэсе тарафыннан муниципаль хезмэткөрләрнең хезмэт тәртибенә куелган таләпләрне үтәү һәм мәнфэгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бирүчегә) муниципаль хезмэткөргә карата дисциплинар жәза алу буенча рекомендацияләр эзерли.

Муниципаль хезмэткөргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижэләре турында доклад, муниципаль хезмэткөрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмэте бүлекчэсе тарафыннан яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла.

7.3.8. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмэткөр тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, аның авырлыгы, муниципаль хезмэткөр тарафыннан башка чикләүләрне һәм тьюларны, мәнфэгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмэткөрнең үз вазыйфай бурычларын үтәүнең алдагы нәтижэләре исәпкә алына.

7.3.9. Әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмэткөрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлеге, отпускта булуы, мөһим сәбәпләр аркасында аның хезмәттә булмавы чорын санамыйча, муниципаль хезмэткөрнең коррупцион хокук бозу кылган көннән бер айдан да соңга калмыйча кулланыла, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмэте бүлекчэсе тарафыннан тикшерүләр үткэрү һәм муниципаль хезмэткөрләрнең хезмэт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфэгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан күрсәтелгән Тикшерү материалларын карау вакыты. Шулай ук вакытта түләттерү коррупцион хокук бозу кылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча кулланылырга тиеш.

7.3.10. Муниципаль хезмэткөргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта "Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында «Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

7.3.11. Муниципаль хезмэткөргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукый актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актың күчermәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмэткөргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмэткөр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

7.3.12. Түләттерү федераль закон нигезендә муниципаль хезмэткөрлэргә шикаять бирелергә мөмкин.

7.3.13. Әгәр жәза кулланылган көннән бер ел дәвамында муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 7.2.1 статьясындагы 1 өлешенәң 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәсә, ул түләтелми дип санала.

7.3.14. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле әлеге Нигезләмәнең 7.2.1 статьясындагы 1 өлешенәң 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы яисә аның турыдан-туры житәкчесе үтенечнамәсе буенча дисциплинар жәза кулланылган көннән бер ел үткәнчегә кадәр муниципаль хезмәткәрдән алырга хокуклы.

8. КАДРЛАР ЭШЕ

8.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәргә эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару;
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару.;
- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәргү.;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәргү;
- 10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;
- 11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләргә дөрөсләгән тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рөхсәтне рәсмиләштерү.;
- 12) " Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру.;
- 13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;
- 14) законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшенең бүтән мәсьәләләрен хәл итү.

8.1.1. Килешү нигезендә муниципаль хезмэт өчен кадрлар эзерләү

1. Муниципаль хезмэтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм әлеге Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, килешү нигезендә, муниципаль хезмэт өчен гражданны эзерләүне оештыра алалар

2. Муниципаль хезмэтне алга таба үтү бурычы белән максатчан укуы турында шартнамә (алга таба - максатчан укуы турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә һәм гражданның күрсәтелгән жирле үзидарә органында уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә муниципаль хезмэт үтү буенча йөкләмәсен күздә тотат.

3. Максатчан укуы турында шартнамә төзү конкурс нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурс үткөрү турындагы мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны үткөрү датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

4. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурста катнашу хокукына Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм көндөзгә уку формасы буенча беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белем алучы гражданны ия. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлеге статьяның 5 өлешендә каралган бөтен срок эчендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен әлеге Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

5. Максатчан укуын тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмэтне мәжбүри үтү срогы максатчан укуы турында шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок дәвамында жирле үзидарә органы максатчан укуы турында шартнамә нигезендә гражданны социаль ярдәм күрсәтү чараларын биргән, әмма биш елдан да артмаган сроктан ким булмашка тиеш.

6. Максатчан укуы турында шартнамә якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы Россия Федерациясе законнары нигезендә максатчан укуы турында шартнамә белән билгеләнә.

7. Максатчан укуы турында килешү граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

8. Максатчан укуы турында килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

8.2. Муниципаль хезмәткәрләр реестры һәм шәхси мәгълүматлар

8.2.1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә кирәкле һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы мәгълүмат.

8.2.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмэт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләре белән эшкәртелергә тиеш.

8.2.3. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

8.2.4. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

8.2.5. Муниципаль хезмэткэр үлгэн (вафат) яисэ муниципаль хезмэткэрнең хэбәрсез югалган дип танылган яисэ законлы көченә кергән суд карары белән аның вафаты дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмэткэр үлем (һәлак булу) көненнән яки суд карары законлы көченә кергән көннән соң килгән көндә муниципаль хезмэткэрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

8.2.6. Муниципаль хезмэткэрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

9. Муниципаль хезмәтне финанслау

9.1.1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр федераль законда яки муниципаль хезмәт турындагы кодекста башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү чыгымнарын, пенсия тәминатын, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәмин итүгә бәйлә башка чыгымнарны да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

9.1.2. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр федераль законда яки әлеге Кодекста башкача билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү чыгымнарын, пенсия тәминатын, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәмин итүгә бәйлә башка чыгымнарны да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.